1 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
g
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ
ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް
• ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-A/132
• އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޢަބްދުاله ހަމީޒް، މ.ނައިޓްގާރޑްން ، ކ.މާލެ
• އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް : މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
• މައްސަލައިގެ ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާއިމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޒް ޢަބްދު اله
ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް
09 ޖުމާދަލްއާޚިރާ 1448
ނިމުނު ތާރީޚް :
18 ނޮވެންބަރު 2026
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

2 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
12 ރަމަޟާން 1443
ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚް:
13 އޭޕްރީލް 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ :
• ނަންބަރު: 1250/Cv-C/2020
• ނިންމި ތަން: ސިވިލް ކޯޓު
• ބާވަތް: އެއްބަސްވުމާއިމެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ހުށަހަޅާ މައްސަލަ
• ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 12 މާރިޗު 2020 •ނިމުނު ތާރީޚް: 17 ފެބުރު ވަ ރީ 2022

ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-A/132 ޤަޟިއްޔާ
އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް އިސްތިއުނާފު ރައްދުވި ފަރާތް
ޢަބްދުاله ހަމީޒް މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
ޤާނޫނީ ވަކީލު: އޒ.ޒުބައިރު މުޙައްމަދު ޤާނޫނީ ވަކީލު: އޒ.ޢަބްދުاله ފިކުރީ
ޒުބައިރު މުޙައްމަދު ލޯ އޮފީސް
މަދަނީ- އެއްބަސްވުން މާނަކުރުން -Contra Proferentem- ހެކިން ހާޒިރުކުރުން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

3 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާގެ ރައުޔު :
ތަޢާރުފު:
1. މިއީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1250/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް،
މ.ނައިޓްގާރޑްން، ޢަބްދު اله ހަމީޒް1 (މީގެ ފަހުން "ޢަބްދު اله ހަމީޒް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ކުރާ
ފަރާތް") އިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު
2022/HC-A/132 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތެވެ.
2
2. މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ، މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (މީގެ
ފަހުން "މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް" ނުވަތަ "އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް") އެވެ.
ފަސްފަހަތް:
3. ޢަބްދުاله ހަމީޒް އާއި މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް އާ ދެމެދު، "މ.ނައިޓްގާރޑްން" އެވެ ކިޔާ ގޯތީގައި
10 (ދިހައެއް) ބުރީގެ ޢިމާރާތެއް ބިނާކުރުމަށް، 31 މާރިޗު 2015 ގައި ، ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެއްބަސްވުމެއް3
ވެވިފައިވެއެވެ. މި އެއްބަސްވުން ސިވިލް ކޯޓުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިވަނީ ނަންބަރު
Cv-C/C-340/2015 ގެ ދަށުންނެވެ.
4. އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި ތާރީޚުތަކާއި މުއްދަތުތަކެވެ.
ހ. އިމާރާތް ކުރުމަށް ދިގުމުއްދަތަކަށް ދޫކުރެވޭ މ.ނައިޓް ގާރޑެން ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: ބ8731- ގޯތި އަދި
ތަން އަދި ވެރިފަރާތް ގޯތީގެ ވެރިފަރާތްކަމުގައިވާ ޢަބްދު اله ހަމީޒް އައި.ޑީ ނަންބަރު
A-001397
ށ. އެއްބަސްވުމަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚް: 1 އޭޕްރީލް 2015
ނ. ގޯތީގައި އިމާރާތް ކުރަން ގޯތި މަހާޝާ 1 އޭޕްރީލް 2015
މެޓަލްސް އާއި ޙަވާލު ކުރާ ތާރީޚް:
1 ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A001397
2 ކުންފުނީގެ ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު C-880/2006
3 މ.ނައިޓްގާ ރޑްންގައި 10 (ދިހައެއް) ބުރީގެ ޢިމާރާތެއްކުރުމަށް ބިން ދިގުމުއްދަތަކަށް ދޫކުރުމާބެހެ ކޮންޓްރެކްޓް އެގްރީމެންޓް
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

4 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ރ. ގޯތީގައި އިމާރާތް ކުރަން ފަށާ ތާރީޚް: 1 މެއި 2015
ބ. އިމާރާތް ކޮށް ނިންމާ މުއްދަތު: 3 އަހަރު
ޅ. އިމާރާތް ކުރުމަށް ދިގު މުއްދަތަކަށް ގޯތި ދޫކުރާ 1 މެއި 2018 އިން ފެށިގެން މީލާދީ 27 (ހަތާވީސް) އަހަރު
މުއްދަތު:
ކ. އިމާރާތް ކުރުމަށް ދިގު މުއްދަތަކަށް ދޫކުރެވޭ މިއެއްބަސްވުމުގެ މުއްދަތުގައި ވެރިފަރާތައް ކުލީގެ ގޮތުގައި
ތަނުގެ ކުލި އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނުދެވޭނެއެވެ. ބަދަލުގައި ދެވޭނީ
މިއެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ހެދޭ 10 (ދިހައެއް) ބުރި އިމާރާތުން
4 (ހަތަރެއް) ބުރިއެވެ. މިބުރިތައް ދޫކުރެވޭނެ ގޮތުގެ ތަފްސީލް
މިއެއްބަސްވުމުގެ 6 (ހައެއް) ވަނަ މާއްދާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.
5. އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، އަންނަނިވި ފަދައިންނެވެ.
"ވެރިފަރާތައް ދޫކުރެވޭ ފްލޯތައް
މިއެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން 10 ބުރީގެ އިމާރާތެއް ދިގުމުއްދަތައް ދޫކުރެވޭ ބިން ކަމުގައިވާ މ.ނައިޓް ގާރޑެން
ގައި ހެދޭ 10 ބުރީގެ އިމާރާތުން 4 (ހަތަރެއް) ފްލޯރ މިއެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) ގައިވާ
މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ވެރިފަރާތައް ދިނުމަށް މަހާޝާ މެޓަލްސް އިން އެއްބަސްވެއެވެ. މިގޮތުން ވެރިފަރާތާ
މިފްލޯތައް ހަވާލުކުރެވޭނީ ތިރީގައި އެވާއުސޫލުންނެވެ.
(ހ) 10 ބުރީގެ އިމާރާތުގެ މަސައްކަތް ފެށުމަށް މިއެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ތާރީޚުން ފެށިގެން މީލާދީ 18 (އަށާރަ) މަސްދުވަސް ފަހުން އިމާރާތުގެ ގްރައުންޑް ފުލޯ އާއި ފަސްޓް ފްލޯ
(ފުރަތަމަ ބުރި) ފިޔަވައި ވެރިފަރާތް ބޭނުންވާ ކޮންމެސް 2 (ދޭއް) ފުލޯއެއް ވެރިފަރާތާއި ހަވާލުކުރެވޭނެއެވެ.
(ށ) 10 ބުރީގެ އިމާރާތުގެ މަސައްކަތް ނިންމަން މިއެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދުވަހުން ފެށިގެން މީލާދީ 04 (ހަތަރެއް) އަހަރުހަމަވާ ދުވަހު އިމާރާތުގެ ގުރަންޑް ފުލޯ އާއި
ފަސްޓް ފުލޯ (ފުރަތަމަ ބުރި) ފިޔަވައި ވެރިފަރާތް ބޭނުންވާ ކޮންމެވެސް އިތުރު 2 (ދޭއް) ފުލޯއެއް ވެރިފަރާތާއި
4
ހަވާލުކުރެވޭނެއެވެ.
6. މި މާއްދާއަށް ބިނާކޮށް، ޢަބްދުاله ހަމީޒް ސިވިލް ކޯޓަށް 12 މާރިޗު 2020 ގައި ހުށަހެޅި ދައުވާގައި
ހޯދަން އެދިފައިވަނީ،
6.1. އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އިތުރު 2 (ދޭއް) ފްލޯރ ؛ އަދި
6.2. އެ ފްލޯރތައް ނުލިބުމުގެ ސަބަބުން ލިބުނު ގެއްލުމުގެ ގޮތުގައި /- 740,000ރ. (ހަތްލައްކަ
ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ) ؛ އަދި
4 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 6 ވަނަ ނުކުތާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

5 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
6.3. ވަކީލުގެ ފީގެ ގޮތުގައި /- 40,000ރ. (ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ).5
7. ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ޚިލާފު އުފެދިފައިވަނީ، އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ 04 (ހަތަރެއް)
އަހަރު ގުނަން ފަށަންވީ ތާރީޚާ ގުޅޭ ގޮތުންނެވެ. ޢަބްދު اله ހަމީޒް ބުނެފައިވަނީ، އެ މުއްދަތު ގުނަންވީ
2015 ވަނަ އަހަރުގެ ތާރީޚުން ކަމަށާއި، އެގޮތުން ދައުވާ ހުށަހެޅިއިރު އެ މުއްދަތު ހަމަވެ، 2 ފްލެޓް
ލިބެންޖެހިފައިވާ ކަމަށެވެ. މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް އިން ބުނެފައިވަނީ، އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ
(ބ) ގައި އޮތީ ތާރީޚެއް ނޫން ކަމަށާއި، އެއީ 3 އަހަރުގެ މުއްދަތެއް ކަމަށާއި، 04 އަހަރު ގުނަންވާނީ
އިމާރާތް ނިންމަން ދީފައިވާ 3 އަހަރުގެ މުއްދަތު ހަމަވާ 1 މެއި 2018 އިން ކަމަށާއި، އެގޮތުން އިތުރު
2 ފްލެޓް ދޭންޖެހެނީ 1 މެއި 2022 ގައި ކަމަށެވެ.
ދަށު ކޯޓުން ނިންމިގޮތް:
8. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1250/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވަނީ، ޢަބްދު اله ހަމީޒްގެ ދައުވާ
6
ޘާބިތުނުވާ ކަމަށް ކަނޑައަޅައެވެ. ސިވިލް ކޯޓުގެ މި ނިންމުން ބިނާކޮށްފައިވާ އަސާސްތަކަކީ އަންނަނިވި
ކަންކަމެވެ.
8.1. އެއްބަސްވުމެއްގެ މާއްދާއެއް މާނަކުރަންވާނީ އެ މާއްދާގައިވާ ބަސްތަކުގެ ޢާންމު މާނައާއި، މުޅި
އެއްބަސްވުމުގެ ސިޔާޤާއި، ދެފަރާތުގެ ނިޔަތަށް ބަލައިގެން ކަމަށް ޖަޢުފަރު ރަޝީދު ވ. ޢަލީ
ޢަބްދު އްރަޙީމް (2017/HC-A/260 (ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމަށް؛7
8.2. ދައުވާގައި ހިމެނޭ ބާވަތުގެ މުއާމަލާތަކީ ޤާނޫނީ އެހީތެރިކަން ހޯދާފައި ނެތް ޙާލަތުގައި
މުއާމަލާތުގެ ބައިވެރިންގެ ރުހުން ނެތްކަމަށް ނުވަތަ ނުފޫޒެއް އޮތްކަމަށް ބަލަންޖެހޭ ބާވަތުގެ
މުއާމަލާތެއް ނޫންކަމަށާއި، ދެފަރާތުގެ ދެމެދު އޮތް ގުޅުމަކީ ވިޔަފާރީގެ ތަބީޢަތުގެ
5 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 1 ވަނަ ނުކުތާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ)
6 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ ޙުކުމް
7 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 9 ވަނަ ނުކުތާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

6 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ގުޅުންކަމަށްވާތީ، އެގުޅުމުގެ މައްޗަށް ކުރެވޭ ކޮންޓްރެކްޓްތައް ކުރެވުނު ގޮތް އިތުރަށް
8
ނިއުޅުވައި، ބަލައި ހޯދާންޖެހޭ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ؛
8.3. އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާ މާނަކުރަން އެދޭގޮތަށް ބަލާނަމަ
ޙަވާލާދޭންޖެހެނީ އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) އަށް ކަމަށާއި، އެމާއްދާގައި އޮންނަނީ
މަސައްކަތް ނިމި ޢަބްދުاله ހަމީޒަށް ތަންދޫކުރާ މުއްދަތުކަމަށާއި، އެމާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ 1
މެއި 2018 އަކީ މަސައްކަތް ނިމި ޢަބްދުاله ހަމީޒަށް ތަން ބޭނުންކުރަން ލިބޭ ތާރީޚު ފެށޭ
ދުވަސްކަމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) އަކީ ހަމައެކަނި އެމާއްދާއަށް އެކަނި
ބަލައިގެން ދޭހަވާނެ މާއްދާއެއް ނޫންކަމަށާއި، އެމާއްދާ ކިޔަން ޖެހެނީ އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ
މާއްދާގެ (ރ) އާ އެކުގައިކަމަށާއި އެގޮތަށް އެމާއްދާ ތަފްސީރުކުރުމުން މަސައްކަތް ނިންމަންޖެހޭ
9
މުއްދަތު ދޭހަވާން އޮންނަކަމަށް؛
8.4. ޢަބްދުاله ހަމީޒް އެދޭގޮތަށް އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާ މާނަކުރަން ބަލާއިރު، އެއްބަސްވުމުގެ
6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ "މަސައްކަތް ނިންމަން" މިއިބިރާތުގެ ސާފު މާނަ ބައިވެރިންގެ
މެދުގައި އެނޫންގޮތަކަށް ދޭހަވެފައިވާކަމަށް މާނަކުރަންޖެހޭކަމަށާއި، ސާފު އިބާރާތުން
އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަދި (ށ) ގައި ދެގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައި އޮތުމުން އެއީ
ދެ ޙާލަތެއްކަމުގައި ބުރަވާކަމަށާއި، މަހާޝާ މެޓަލް ވަރކްސް އިން ބަޔާންކުރާ ގޮތަށް
އެއްބަސްވުން މާނަކުރުމުން މާނަކުރެވެނީ އޮޅުން އަރާފާނެ ފަދަ ކަމެއް މާނަ ކުރުންކަމުގައިވާތީ،
ޢަބްދުاله ހަ މީޒްގެ ފަރާތުން މިދައުވާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) ގައި 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ޙަވާލާދީފައި އޮތް އޮތުމަކީ ޙަވާލާދިނުމުގެ އޮޅުމެއްކަމުގައި
8 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 10 ވަނަ ނުކުތާ
9 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 19 ވަނަ ނުކުތާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

7 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ބުރަވެވޭކަމަށާއި، މިގޮތުން 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އިމާރާތުގެ 2 ފްލޯރއެއް ޢަބްދުاله
10
ހަމީޒްއަށް ޙަވާލުކުރުމަށް މިވަގުތު އަމުރުކުރެވެން ނެތްކަމަށް ؛
8.5. އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން 2 (ދޭއް) ފްލޯ ޙަވާލުކުރަން ޖެހޭ މުއްދަތު
ހަމަނުވާތީ، 740,000/-ރ. (ހަތްލައްކަ ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ) ދައްކަން އަންގާނެ ތަނެއް
11
ނެތްކަމަށް ؛
8.6. އެއްބަސްވުމާއި ޚިލާފުވިކަން ސާބިތު ނުވާތީ، /- 40,000ރ. (ސާޅީސްހާސް ރުފިޔާ) ގެ ވަކީލުގެ
12
ފީ ދައްކަން އަންގާނެ ތަނެއް ނެތްކަން؛ މިއެވެ.
އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ހުށަހެޅި ނުކުތާތަކާއި ތަފްސީލް:
9. ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 1250/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް ޢަބްދުاله ހަމީޒް ގެ
ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވަނީ އަންނަނިވި 2 (ދޭއް) ނުކުތާއެވެ.
9.1. ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ ؛ އެއްބަސްވުން މާނަކުރުމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު
2017/HC-A/260 ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅާފައިވާ އެއްބަސްވުން މާނަކުރުމުގައި ބަލަންވާނެ
ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2018/SC-A/11
ޤަޟިއްޔާއިން ބަލައިގަނެފައިވާ ޤާނޫނީ މަބްދައު އެއް ކަމުގައިވާ "ކޮންޓްރާ ޕްރޮފެރެންޓަމް "
ރޫލަށް އަދި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/SC-A27 ޤަޟިއްޔާގައި
ބަލައިގަނެފައިވާ ޤާނޫނީ މަބްދައު އެއްކަމުގައިވާ "އަލްޢަޤްދު ޝަރީޢަތުލް މުތަޢާޤިދައިން" ގެ
މަބްދައުއަށް ރިޢާޔަތްކޮށްފައިނުވުންކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.
10 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 21 ވަނަ ނުކުތާ
11 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 22 ވަނަ ނުކުތާ
12 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 23 ވަނަ ނުކުތާ
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

8 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
.9.1.1މި ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ޢަބްދުاله ހަމީޒްގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، 6 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) ގައި ޙަވާލާދެނީ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ކަމަށް ސާފުކޮށް ލިޔެވިފައި އޮތްއިރު، އެއީ
ޙަވާލާދިނުމުގައި ހިނގާފައިވާ ކުށެއް ކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދަށު ކޯޓުން މާނަ
ބަދަލުކޮށްފައިވާކަމަށާއި، "ކޮންޓްރާ ޕްރޮފެރެންޓަމް " Contra Proferentem((ގެ އުޞޫލު
ތަޠްބީޤުކުރެވޭނީ ބަސްތައް ދެމާނައެއް ނެގޭ ޙާލަތެއްގައި ކަމަށެވެ.
9.2. ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ ؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2010/SC-A/02 ޤަޟިއްޔާގައި
ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ ޚަސްމުންގެ ފަރާތުން ހެކިތަކާއި ދަލީލުތައް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަށް
ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ކޯޓުން ޚަސްމުންނަށް ދޭންވާނެކަމަށް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށް،
ދައުވާ ކުރާ ފަރާތުގެ ދައު ވާ ޘާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ޝަ ފަވީ ހެކިވެރިޔާގެ ހެކިބަސް ނުނެގުމަށް
ނިންމާފައިވުން ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.
.9.2.1މިނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ޢަބްދުاله ހަމީޒްގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެއްބަސްވުމުގެ
ފުރަތަމަ ޑްރާފްޓެއް އެކުލަވާލުމުގައި ކަންކަން ހިނގާފައިވާގޮތަށް ބަލައި އެއްބަސްވުމުގެ
މަޤްޞަދަށް ބަލައި އެއްބަސްވުން މާނަކުރާ ޙާލަތުގައި ކޯޓުން ބުރަދަން ދޭންޖެހޭ ކަންކަން
ކަމުގައި ޤަބޫލުކުރެވިގެން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި މެދުވެރިއެއްގެ ދައުރު އަދާކުރި ފަރާތުގެ
ހެކިބަސް ނެގުމަށް ހުށަހެޅުމުން ދަށުކޯޓުން ހެކިބަސް ނުނެގުމަށް ނިންމި ނިންމުމަކީ، ސުޕްރީމް
ކޯޓުގެ 2010/SC-A/02 ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުޞޫލާ ޚިލާފަށްކަމަށެވެ. އަދި
މިހެކިވެރިޔާއަކީ މައްސަލައިގައި ޘާބިތުކުރަން ވަކާލާތު ކުރާ ލިޔުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތް
އިތުރަށް ސާފުކޮށްދެވޭނެ އެކަމުގެ މަޢުލޫމާތު ހުރި ހަމައެކަނި ފަރާތްކަމަށްވީނަމަވެސް، އެކަމަކީ
އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގައި ބުރަދަންދޭންނުޖެހޭ ކަމެއްކަމުގައި ކޯޓުން ޤަބޫލުކުރެވޭ ޤާނޫނީ
ސަބަބެއް ދަށު ކޯޓުން ބަޔާންކޮށްފައިނުވާކަމަށެވެ.
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

9 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުގެ ވާހަކަ:
.10އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ރައްދު ދެމުން މަހާޝާ މެޓަލްގެ ފަރާތުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ އަންނަނިވި
ކަންކަމެވެ.
10.1. އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި އިމާރާތް ކުރަން ފަށާ ތާރީޚު 1 މެއި 2015
ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، (ބ) ގައި އިމާރާތް ނިންމާ 3 އަހަރުގެ މުއްދަތު ދީފައިވާތީ، އިމާރާތް
ނިންމަންޖެހެނީ 1 މެއި 2018 ގައި ކަމަށާއި، (ޅ) ގައި ކުލި ދައްކަން ފަށަނީވެސް 1 މެއި
2018 އިން ކަމަށް ؛13
10.2. އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ޙަ ވާލާދީފައިވަނީ
ކުށެއްގެ ގޮތުން ކަމަށާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުގެ މާނަ ނަގައިފިނަމަ 18 މަސްދުވަހުގެ
މުއްދަތު ހަމަވާނީ ޢިމާރާތް ނިންމަން ދީފައިވާ 3 އަހަރުގެ މުއްދަތު ހިނގަމުންދާ ދުވަސްވަރެއްގައި
ކަމަށާއި، އެއީ އެކަށީގެންވާ މާނަކުރުމެއް ނޫން ކަމަށާއި އެހެންކަމުން މިއީ ޙަ ވާލާދިނުމުގައި
14
ހިނގާފައިވާ ކުށެއް ކަމަށް؛
10.3. "ކޮންޓްރާ ޕްރޮފެރެންޓަމް" Proferentem(Contra(ގެ މަބްދައުއަކީ، ކޮންޓްރެކްޓް
15
މާނަކުރުމާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި ކޯޓުތަކުން ބޭނުންކުރާ މަބްދައުއެއްކަމަށް މިއެވެ.
އެދޭ ގޮތް:
.11އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން އެދޭ ގޮތްކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
1250/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމަކީ، ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކުގެ މައްޗަށް
ފުރިހަމައަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމެއްކަމުގައިވާތީ އެޙުކުމާއި އެއްގޮތަށް
13 އިސްތިއުނާފީ ދައުވާއަށް މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް ގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅި ޖަވާބު ފޯމުގެ ނަންބަރު 4.1.2
14 އބޙ ގެ ނަންބަރު 4.1.5
15 އބޙ ގެ ނަންބަރު 4.1.9
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

10 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ޢަމަލުކުރަންޖެހޭނެ ތަނެއް ނެތްކަމުގައި ކަނޑައަޅައިދީ އެޙުކުމް ބާޠިލްކޮށް ، އަދި އެއްބަސްވުމާއި އެއްގޮތަށް
އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން ޢަމަލުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ މައްސަލަ ނިންމައިދިނުމަށެވެ.
.12އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތުން އެދޭ ގޮތްކަމަށް ބުނެ ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
/2020C-Cv1250/ޤަޟިއްޔާގައި ކޮށްފައިވާ ޙުކުމަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތަށް ކޮށްފައިވާ
ޙުކުމެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީ، އެމޭރުމުން ފައިސަލާ ކުރަނިވި ޙުކުމެއް ކޮށްދިނުމާއެކު މައްސަލަ
ނިންމައިދިނުމަށެވެ.
ޝަރީޢަތަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް:
.13ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކަށް ރިޢާޔަތްކުރާއިރު، މި ކޯޓުން ފައިސަލާކުރަންޖެހޭ ސުވާލުތަކަކީ
އަންނަނިވި ސުވާލުތަކެވެ.
13.1. އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައިވާ 04 (ހަތަރެއް) އަހަރު ގުނަން ފަށަންވީ ތާރީޚު
ކަނޑައެޅުމުގައި، ސިވިލް ކޯޓުން އެއްބަސްވުން މާނަކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ އެއްގޮތަށްތޯ؛
13.2. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތު ން ހުށަހެޅި ހެކި ޙާޟިރުނުކުރުމަށް ދަށު ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ
ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްތޯ؛ މިއެވެ.
އެއްބަސްވުން މާނަކުރުން
.14ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނުގެ16 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ކޮންޓްރެކްޓެއްގެ ބައިވެރިއެއް ގެ
މައްޗަށް ލާޒިމުވާ ކަންތައްތައް ކުރަންވާނީ އެކޮންޓްރެކްޓްގައިވާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންކަމަށެވެ.
އަދި އެޤާނޫނުގެ 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި (ރ) ގައި، ޒިންމާއެއް އަދާކުރަންޖެހޭ ވަގުތަކީ ކޮންޓްރެކްޓުގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވާ ވަގުތު ނުވަތަ ޙާލަތު ވުޖޫދުވާ ވަގުތު ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި މާއްދާތަކުން ދޭހަވަނީ،
16 ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

11 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ޒިންމާއެއް އަދާކުރަން ލާޒިމުވާ ވަގުތަކީ، ކޮންޓްރެކްޓުގައި ދެފަރާތް އެއްބަސްވެފައިވާ ޝަރުޠު ފުރިހަމަވާ
ވަގުތު ކަމެވެ.
.15ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނުގައި އެއްބަސްވުމެއް މާނަކުރާނެ ގޮތުގެ ވަކި އުޞޫލެއް ބަޔާންކޮށްފައި ނުވެއެވެ.
އެހެންކަމުން، މި ސުވާލު ފައިސަލާކުރުމަށް ބަލަންޖެހެނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުން ކަނޑައަޅާފައިވާ
އުޞޫލުތަކަށާއި، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކަށެވެ.
.16އެއްބަސްވުމެއް މާނަކުރުމުގެ އުޞޫލުތައް ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެންމެ ފަހުން ތަފްޞީލުކޮށް ތަޙުލީލުކޮށްފައިވަނީ،
17
ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ ވ. މުޙައްމަދު ޖާވީދު ޤަޟިއްޔާގައެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރު
ޙުސައިން ޝަހީދު މެރިޓައިމް އެކަޑަމީ އޮފް މޯލްޑިވްސް ވ. ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް
18
އެންޑް ކޮމިއުނިކޭޝަން(، ދައުލަތް)މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓުއަރިޒަމް(ވ. އަތަމާ މެރިން އިންޓަރނޭޝަނަލް
19
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެ ޑް، އަދި ޕްރިމިއަރ ޕްރޮޕަޓީ މެނޭޖަރ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު
20
އިބްރާހީމްމަނިކު ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތައް އެއްތަނަކަށް ޖަމާކޮށް، ލިޔުމުން ވެވިފައިވާ
21
އެއްބަސްވުމެއް މާނަކުރަންވީ ގޮތުގެ މިންގަނޑު ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.
.17އެ ޤަޟިއްޔާގައި ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، ކޮންޓްރެކްޓުގެ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތަށް
އެއްބަސްވުމަކަށް އައުމުން، އެ އެއްބަސްވުމުގައިވާ ކަންކަމަށް ޢަމަލުކުރުން ބައިވެރިންގެ މައްޗަށް ލާޒިމުވާ
ކަމާއި، އެފަދަ އެއްބަސްވުމަކާ މެދު ޚިލާފު އުފެދިގެން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމުން، ފަނޑިޔާރު
ރިޢާޔަތްކުރަންވާނީ، ދެފަރާތު ދެމެދު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަށާއި، ކަމާގުޅޭ ޤާނޫނުތަކާއި ގަވާއިދުތަކަ ށް
22
ކަމަށެވެ.
[2026]SC30 17
[2021]SC65 18
[2021]SC79 19
[2022]SC60 20
[SC 30 21 2026]ޤަޟިއްޔާގެ ޕްރެގްރާފް 20
22 އބޙ ގެ ޕްރެގްރާފް 19
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

12 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
.18ދެވަނަކަމަކަށް އެޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެއްބަސްވުމުގެ މާއްދާއެއް މާނަކުރުމުގެ މަޤްޞަދަކީ
ބައިވެރިންގެ ނިޔަތް ދެނެގަތު ންކަމަށާއި ނަމަވެސް، އެ ނިޔަތް ކަނޑައަޅަނީ ބޭރުފުށުން ކަމަށެވެ. މެރިޓައިމް
23
އެކަޑަމީ އޮފް މޯލްޑިވްސް ވ. ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް އެންޑް ކޮމިޔުނިކޭޝަން)
ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރު ޙުސްނުއްސުޢޫދު ބަޔާންކުރައްވާފައިވާ ތިރީގައިވާ ބަސްތައް، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް
24
ޕލކ ވ. މުޙައްމަދު ޖާވީދު ޤަޟިއްޔާގައި ނަކަލުކޮށް ތާއީދުކޮށްފައިވެއެވެ.
"...ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިންގެ މެދުގައި ޚިލާފު އުފެދިފައިވާ މާއްދާއިން ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިން
ނެރެން ބޭނުންވި މާނަ ކޯޓުން ނަގަންވާނީ، ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިންނަށް ކޮންޓްރެކްޓު ކުރިއިރު
އެނގިފައިވާ ކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ހުރިހާ ހަގީގަތްތައް އެނގިހުރި ސަބަބުވެރި ކިޔުންތެރިއަކަށް، އެ މާއްދާ
މާނަކުރެވޭ ގޮތަށް ކަމަށެވެ. ވީމާ، ކޮންޓްރެކްޓުގެ މާއްދާއަކުން ނުވަތަ އިބާރާތަކުން އެއް މާނައަށްވުރެ
ގިނަ މާނަ ނެގޭ ނަމަ، އެ މާނަތަކުގެ ތެރެއިން ކޯޓުން ބުރަވާންވާނީ ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިންގެ
ނިޔަތަކީ ކޮބައިކަން ބޭރު ފުށުން ކަށަވަރު ކުރެވެން އޮންނަ ގޮތުގެ މައްޗަށެވެ. ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިންގެ
މައުނަވީ ނިޔަތުގެ މައްޗަކަށް ނޫނެވެ. ކޮންޓްރެކްޓުގެ ބައިވެރިންގެ ނިޔަތަކީ ކޮބައިކަން ބޭރުފުށުން
ކަށަވަރުކުރާނީ ޚިލާފު އުފެދިފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓުގެ އެ އިބާރާތް ވުޖޫދުވުމުގެ ވަށައިގެންވާ ހާލަތަށާއި،
25"
ވިޔަފާރީގެ މަގްސަދު ހާސިލުކުރެވޭނޭ ގޮތަށް ރިއާޔަތްކޮށްގެންނެވެ.
.19ތިންވަނައަށް، ވިޔަފާރީގެ މުޢާމަލާތެއްގައި އެއްބަސްވުމުގެ ބަސްތަކުން އެއް މާނައަށްވުރެ ގިނަ މާނަ
26
ދޭހަވާނަމަ، ޕްރިމިއަރ ޕްރޮޕަޓީ މެނޭޖަރ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. މުޙައްމަދު އިބްރާހީމްމަނިކު ޤަޟިއްޔާގައި
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝާ ޝުޖޫން މުޙައްމަދު ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ފަދައިން، "ކޯޓުން އަެފަދ ޙާލަެތްއގައި އެކަމްެއ
މާނަކޮށް ކަނަޑއަޅަންވާނީ އްެއބަސްވުމުގައި ބޭނުންކޮށްފައާވި ބަސްތަކާއި ލަފުޒުތަކާއި ފުުށނާރާ، ވިޔަފާރައިށް
27"
ފަހި ނުވަތަ އެކަށޭނަ (business common sense (މާނައެކެވެ.
[2021] SC65 23
[2026] SC30 24
[SC 30 25 2026]ގެ ޕްރެގްރާފް 21
[2022] SC60 26
27 އބޙ ގެ ޕްރެގްރާފް 22
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

13 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
28
.20މި އުޞޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ ވ. މުޙައްމަދު ޖާވީދު ޤަޟިއްޔާގައި
ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، އެއްބަސްވުމުގެ އެއް މާއްދާއާ އަނެއް މާއްދާ ފުށުއަރާނަމަ، ނުވަތަ ދެ މާއްދާ އެކުގައި
ކިޔުމުން އެއް މާނައަށް ވުރެ ގިނަ މާނަ ނެގޭނަމަ، ފަނޑިޔާރު ބުރަވާންޖެހޭނީ ބޭރުފުށުން އެއްބަސްވުމުގެ
ބައިވެރިންގެ ނިޔަތް ފެންނަން އޮންނަ ގޮތުގެ މައްޗަށް ކަމަށާއި، އެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިންގެ ނިޔަތަކީ
ކޮބައިކަން ބޭރުފުށުން ކަށަވަރުކުރާނީ ޚިލާފު އުފެދިފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓުގެ އިބާރާތް ވުޖޫދުވުމުގެ ވަށައިގެންވާ
29
ޙާލަތަށާއި، ވިޔަފާރީގެ މަޤް ސަދު ޙާސިލުކުރެވޭނެ ގޮތަށް ބަލައިގެންކަމަށެވެ. މި ޤާއި ދާއަކީ، އެއްބަސްވުމުގެ
ދެ މާއްދާ އެއް މާއްދާ އަނެއް މާއްދާއާ ފުށުއަރާ ޙާލަތަށް ސީދާ ތަޠްބީޤުވާ ޤާ އިދާއެކެވެ. އެއީ، މި
މައްސަލައިގައި އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއާއި 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ މެދު އުފެދިފައިވާ ޙާލަތެވެ.
21. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ފާ ޠިމަތު ތަސްލީމާ ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމެންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް30
ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރު ޑރ.އަޒްމިރާލްދާ ޒާހިރު ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ
"ކޮންޓްރާ ޕްރޮފެރެންޓަމް " Proferentem(Contra(ގެ އުޞޫލު ތަޠުބީޤުވަނީ ބަސްތައް ސާފުނޫން
ޙާލަތުގައި ކަމަށެވެ. އެގޮތުން އެކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ "މި ގާއާދިއަކީ، އްެއބަސްވުމްެއގެ މްާއާދެއްއގައި
ބަޔާންކުރާ އްެއޗެއް ސާފު ނޫންކަމަށް ވާނަމަ، އެ މްާއާދެއްއ މާނަކުރެވެންވާނީ އެ ކޮންޓެްރްކެޓްއ އެކުލަވާލި
" 31
ފަރުާތެގ މަސްލަަހތާ އިދިކޮޅަށް ކަމަށް ބަޔާންކުރާ އުޞޫެލްއ ކަމަށެވެ.
22. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މޫވިންގ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ
32
އޮފް ޓޫރިޒަމް) ޤަޟިއްޔާގައި، ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝާ ޝުޖޫން މުޙައްމަދު ގެ ރަޢުޔުގައިވެސް މިމޭރުމުން
މިމަފްހޫމް މާނަކޮށްފައިވެއެވެ. އޭގެ އިތުރުން އެގަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، މި ޤާއިދާއިން ބުނެވުނު
ފަދައިން މާނަކުރަނީ އެއްބަސްވުން އެކުލަވާލި ފަރާތުން އެއްބަސްވުން ތައްޔާރުކުރުމުގައި އެފަރާތުގެ
[2026]SC30 28
[SC 30 29 2026]ގެ ޕެރެގްރާފް 23
2018/SC-A/11 30
31 /11A-SC2018/ގެ ޕެރެގްރާފް 25
[2021]SC88 32
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

14 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
33
މަސްލަ ޙަތު ރައްކާތެރިކުރާނެ ކަމުގައި ބަލައިގެން ކަމަށެވެ . އަދި އިތުރަށް ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ ކޮންޓްރާ
ޕްރޮފެރެންޓަމް ތަޠު ބީޤު ކުރެވެނީ ބުނެވުނު ޙާލަތްތަކުގައި ކަމަށްވާއިރު، އެ ޤާއިދާ ތަޠުބީޤު ކުރަންޖެހޭފަދަ
ޙާލަތެއް މެދުވެރި ނުވާނަމަ، އެއްބަސްވުމާގުޅޭ ގޮތުން ގޮތް ކަނޑައެޅުމުގައި އެއްބަސްވުމުގެ ބައިވެރިންގެ
34
އަމަލުތައް ހުރިގޮތަށް ރި ޢާ ޔަތްކުރަންޖެހޭ ސަބަބެއް ނުފެން ނަ ކަމަށެވެ . އަދި މި އުޞޫލަށް ބިނާކުރާ
ފަރާތުން، އެއްބަސްވުމުގައި ހުރި "ކޮން އުނިކަމެއް ނުވަތަ ފުށުއެރުމެއް ނުވަތަ އޮޅުމެއް" ގެ ސަބަބުން އެ
35
އުޞޫލު ތަޠު ބީޤުވާކަން ސާފުކޮށްދޭން ޖެހޭކަމަށެވެ.
23. މިމައްސަލައިގެ ޚަސްމުންނާއި ދަށު ކޯޓުން ޙަ ވާލާދޭ އެއް ޤަޟިއްޔާއަކީ މިކޯޓުގެ ޖަޢުފަރު ރަޝީދު ވ.
36
ޢަލީ ޢަބްދުއްރަޙީމް ޤަޟިއްޔާއެވެ. ޚަޞްމުން އަދި ދަށުކޯޓުން ވެސް ފާހަގަކުރާ ފަދައިން އެއްބަސްވުމެއްގެ
މާއްދާއެއް މާނަކުރަންވާނީ، ބަސްތަކުގެ އާ ންމު މާނައާއި، މުޅި އެއްބަސްވުމުގެ ސިޔާޤާއި، ދެފަރާތުގެ ނިޔަތަށް
37
ބަލައިގެން ކަމުގެ އުޞޫލަކީ، ފާޠިމަތު ތަސްލީމާ ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމެންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް
38
ޤަޟިއްޔާ އާއި މޫވިންގ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް)
ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އެއްގޮތް އުޞޫލެކެވެ.
.24އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ތަކުރާރުކޮށް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، ދެފަރާތް އެއްބަސްވި
ގޮތަށް އެއްބަސްވުން ތަންފީ ޛުކުރުމުގެ އުޞޫލާއި "ކޮންޓްރާ ޕްރޮފެރެންޓަމް" (Contra Proferentem(
ގެ އުޞޫލެވެ. މިދެއުޞޫލުންވެސް ޙާ ސިލްކުރަން ބޭނުންވާ ނަތީޖާއަކީ، ދެފަރާތް ލިޔުމުން ވެފައިވާ
އެއްބަސްވުމަށް ޢަމަލުކުރުމެވެ. އެހެންކަމުން، އެއްބަސްވުމުގެ އެއް މާއްދާއެއްގައި ފާޅުކަންބޮޑު ކުށެއް އޮތްނަމަ
(މިސާލަކަށް، ނެތް ތާރީޚަކަށް ޙަވާލާދިނުން ،) އެ ކުށް ރަނގަޅުކުރަންވީ ގޮތް އެއްބަސްވުމުގެ އެހެން
33 އބޙ ގެ ޕެރެގްރާފް 14
34 އބޙ ގެ ޕެރެގްރާފް 15
35 އބހ ގެ ޕެރެގްރާފް 15
2017/HC-A/26036
2018/SC-A/11 37
[2021]SC88 38
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

15 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
މާއްދާތަކުން ސާފުކޮށް ދޭހަވާނަމަ، އެ މާނަ ނެގުމަކީ ބަސްތަކުގައި ނެތް ކަމެއް އިތުރުކުރުމެއް ނޫނެވެ. އެއީ،
ދެފަރާތް ބަސްތަކުން އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމަށް ޢަމަލުކުރުމެވެ.
.25އިސްތިއުނާފީ ފުރަތަމަ ނުކުތާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ރިޢާޔަތްކުރާ އެއް ޤަޟިއްޔާއަކީ، ސުޕްރީމް
39
ކޯޓުގެ ސީ.ޕީ.އެސް. މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ވާރކްސް ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް
40
ޤަޟިއްޔާއެވެ. މިޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ބައެއް އުޞޫލުތަކުން ސުޕްރީމު ކޯޓުން ދުރަށް
ގޮސްފައިވީނަމަވެސް، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ޙަ ވާލާދެނީ ކޮންޓްރެކްޓެއް ބަނދެވޭ (العقد شریعة
المتعاقدین) ޢާންމު އުޞޫލަކަށެވެ. ނަމަވެސް، ދެފަރާތް "އެއްބަސްވެފައިވާ" ކަމެއް ތަންފީ ޛުކުރުމުގެ ކުރިން،
ދެފަރާތް އެއްބަސްވެފައިވަނީ ކޮން ކަމަކަށްކަން އެއްބަސްވުމުން ކަނޑައަޅަން ޖެހެއެވެ. އެއްބަސްވުމުގެ 6
ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ މާނަ ކަނޑައެޅުމަކީ، މި އުޞޫލާ ޚިލާފުވުމެއް ނޫނެވެ. އެއީ، މި އުޞޫލު
ތަޠުބީޤުކުރުމުގެ ފުރަތަމަ ފިޔަވަޅެވެ.
.26ސުޕްރީމް ކޯޓުން އިސްތިޤްރާރުވެފައިވާ ބުނެވުނު އުޞޫލުތަކަކީ، އެހެނިހެން ޖޫރިސްޑިސްޓިކްޝަންތަކުގައި
ވެސް ޢަމަލުކުރެވޭ އުޞޫލުތަކާ ދާދި އެއްގޮތް އުޞޫލުތަކެވެ. ބިމުގެ ވެރިފަރާތަކާއި ޑިވެލޮޕަރަކާ ދެމެދު
ވެވިފައިވާ ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެއްބަސްވުމެއް މާނަކުރުމުގެ މައްސަލައެއް ކަމުގައިވާ
41Chartbrook Ltd v Persimmon Homes Ltd40 ޤަޟިއްޔާގައި، އިގިރޭސިވިލާތުގެ ކޯޓުން
ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ، އެއްބަސްވުމެއްގެ ބަސްތަކުގައި ފާޅުކަން ބޮޑު ކުށެއް އޮވެ ، އަދި ސަބަބުވެރި ވިސްނުމަކުން
ނަޒަރުކުރާއިރު، ދެފަރާތުގެ މުރާދު ސާފުކޮށް އެނގޭ ޙާލަތުގައި، އެ ކުށް މާނަކުރުމުގެ ތެރެއިން
ރަނގަޅުކުރުމުގެ ބާރު ކޯޓަށް ލިބިގެންވާ ކަމަށެވެ.
43 Ltd4242
Wood v Capita Insurance Services މައްސަލައިގައި ކޯޓުން ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ،
2013/SC-A/2739
[2021]SC107 40
[2009]UKHL38(orChartbrookLtdvPersimmonHomesLtd[2009]1AC1101 41
42 އބޙ ގެ 2522 ވަނަ ޕްރެގްރާފް (ލޯޑް ހޮފްމަން)
WoodvCapitaInsuranceServicesLtd[2017]UKSC24,[2017]AC1173 43
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

16 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
އެއްބަސްވުމެއް މާނަކުރުމަކީ އެއް މަސައްކަތެއް ކަމަށާއި، ބަސްތަކަށް ބެލުމާއި textualism((ސިޔާޤަށް
ބެލުމަކީ contextualism((އިދިކީލަ އުޞޫލުތަކެއް ނޫން ކަމަށާއި، ކޮންމެ މާނައެއްގެ ނަތީޖާ
44
އެއްބަސްވުމުގެ އެހެން ބައިތަކާ އަޅާކިޔައި ބަލަންވާނެ ކަމަށެވެ.
އު ޞޫ ލުތައް މިމައްސަލައަށް ތަޠު ބީޤުކުރުން
45
.27ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ ވ. މުޙައްމަދު ޖާވީދު ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތައް މި
މައްސަލައިގެ ވާޤިއާތަކަށް ތަޠުބީޤުކުރާއިރު، މި މައްސަލައިގައި ޚިލާފު އުފެދިފައިވަނީ އެއްބަސްވުމުގެ 6
ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) މާނަކުރުމުގެ މައްޗަށެވެ. އެ މާއްދާގެ ދަށުން، ޢިމާރާތުގެ ގްރައުންޑް ފްލޯރއާއި ފުރަތަމަ
ފްލޯރ ފިޔަވައި، ވެރިފަރާތް ބޭނުންވާ އިތުރު 2 ފްލޯރ އެފަރާތާ ޙަވާލުކުރަންޖެހެނީ، މަސައްކަތް ނިންމަން
އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކުރާ ދުވަހުން ފެށިގެން މީލާދީ 4 (ހަތަރެއް) އަހަރުން
ފެށިގެންނެވެ. އެހެންނަމަވެސް އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގައި (ރ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ "ގޯތީގައި އިމާރާތް
ކުރަން ފަށާ ތާރީޚް" އެކެވެ. އެހެންކަމުން، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އެއް މާއްދާ
އަނެއް މާއްދާއާ ދިމަލެއް ނުވެއެވެ.
28. އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ބަސްތަކުގެ ޢާންމު މާނައަށް އެކަނި ބަލައިގެން، 4 (ހަތަރެއް)
އަހަރު ގުނަން ފަށަންވީ ދުވަހެއް ނޭނގެއެވެ. މި ހުސްކަމުގެ ސަބަބުން، އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) އާއި 1 ވަނަ މާއްދާ އެކުގައި ކިޔާއިރު ދެ މާނައެއް ނެގެއެވެ. ޢަބްދު اله ހަމީޒް ގެ ފަރާތުން
މާނަކޮށްފައިވަނީ، 4 (ހަތަރެއް) އަހަރު ގުނަން ފަށަންވީ ޢިމާރާތް ކުރަން ފަށާ ތާރީޚު ކަމުގައިވާ 1 މެއި
2015 އިން ކަމަށާއި، އެގޮތުން 2 (ދޭއް) ފްލޯރ ޙަވާލުކުރަންޖެހުނީ 1 މެއި 2019 ގައި ކަމަށެވެ .
މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސްގެ ފަރާތުން މާނަކޮށްފައިވަނީ ، 4 (ހަތަރެއް) އަހަރު ގުނަން ފަށަންވީ ޢިމާރާތް
44 އބޙ ގެ 14-10 ވަނަ ޕްރެގްރާފް (ލޯޑް ހޮޖް)
[2026]SC30 45
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

17 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ނިންމަން ދީފައިވާ 3 (ތިނެއް) އަހަރުގެ މުއްދަތު ހަމަވާ 1 މެއި 2018 އިން ކަމަށާއި، އެގޮތުން 2 (ދޭއް)
ފްލޯރ ޙަވާލުކުރަންޖެހެނީ 1 މެއި 2022 ގައި ކަމެވެ.
.29މިއީ، ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް ޕލކ ވ. މުޙައްމަދު ޖާވީދު46 ޤަޟިއްޔާގައި ބުނާ، "ދެ މާއްދާ އެކުގައި
"
ކިޔުމުން އެއް މާނައަށް ވުރެ ގިނަ މާނަ ނެގޭ ޙާލަތެކެވެ. އެހެންކަމުން، މި ޙާލަތުގައި ކޯޓުން ބުރަވާންޖެހޭނީ
ބޭރުފުށުން ފެންނަން އޮންނަ ދެފަރާތުގެ ނިޔަތުގެ މައްޗަށެވެ. އެ ނިޔަތް ކަނޑައަޅަންވާނީ، މުޅި އެއްބަސްވުމުގެ
ސިޔާޤާއި، އެއްބަސްވުން ވެވުނު ޙާލަތާއި، އެއްބަސްވުމުގެ ވިޔަފާރީގެ މަޤްޞަދަށް ބަލައިގެންނެވެ.
.30ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ، މުޅި އެއްބަސްވުމުގެ ސިޔާޤަށް ބަލާއިރު، އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި
(ށ) އަކީ ވަކި ދެ ޝަރުޠެކެވެ. (ހ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ ޢިމާރާތުގެ މަސައްކަތް "ފެށުމާ" ގުޅިގެން ފުރަތަމަ
2 ފްލޯރ ޙަ ވާލުކުރުމެވެ. (ށ) ގައި ބަޔާންކުރަނީ ޢިމާރާތުގެ މަސައްކަތް "ނިންމުމާ" ގުޅިގެން އިތުރު 2
ފްލޯރ ޙަ ވާލުކުރުމެވެ. 1 ވަނަ މާއްދާގައިވެސް މި ދެ ކަން ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ވަކިވަކިންނެވެ. މަސައްކަތް
ފަށާ ތާރީޚު (1 މެއި)2015 ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ (ރ) ގައެވެ. މަސައްކަތް ނިންމާ މުއްދަތު (3 އަހަރު)
ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ (ބ) ގައެވެ. 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ޙަވާލާދީފައިވަނީ (ރ) އަށް ކަމުން، (ށ) ގެ
"ނިންމުމުގެ" ޝަރުޠު ގުޅިފައިވަނީ (ބ) ގެ "ނިންމާ މުއްދަތާ" ކަން ދޭހަވެއެވެ. (ރ) އާއި (ބ) އެކުގައި
ކިޔާއިރު، ޢިމާރާތް ނިންމަން ދީފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވަނީ 1 މެއި 2018 ގައެވެ. 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ)
ގައި ބިން ދިގުމުއްދަތަށް ދޫކުރާ 27 (ހަތާވީސް) އަހަރުގެ މުއްދަތު ފަށަނީވެސް 1 މެއި 2018 އިންނެވެ.
އަދި (ކ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، ބިމުގެ ކުލީގެ ބަދަލުގައި ވެރިފަރާތަށް ދޭނީ 4 (ހަތަރެއް) ބުރި ކަމަށާއި،
އެ ބުރިތައް ދޫކުރާނެ ގޮތް 6 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެ ކަމަށެވެ. މި މާއްދާތައް އެކުގައި ކިޔާއިރު،
ޢިމާރާތް ނިމޭ ދުވަހެއްގެ ގޮތުގައި ދެފަރާތް ބަލާފައިވަނީ 1 މެއި 2018 އެވެ.
[2026]SC30 46
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

18 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
.31ދެވަނަ ކަމަކަށް، އެއްބަ ސްވުމުގެ ވިޔަފާރީގެ މަޤްޞަދަށް ބަލާއިރު، މިއީ ކުލީގެ ބަދަލުގައި ، ކުއްޔަށް ހިފާ
ފަރާތުން ތަން ޢިމާރާތްކޮށް ވެރިފަރާތަށް ޢިމާރާތުން 4 (ހަތަރު) ފްލޯރ ދިނުމުގެ އެއްބަސްވުމެކެވެ47.
އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގައި ފްލޯރ ޙަ ވާލުކުރުން ދެ މަރުޙަލާއަކަށް ބަހާލާފައިވަނީ، ޢިމާރާތުގެ
މަސައްކަތް ކުރިއަށްދާ ތަރުތީބާ ގުޅުވައިގެންނެވެ. ޢަބްދުاله ހަމީޒް ގެ ފަރާތުން ފާހަގަކުރާގޮތަށް މާނަ
ކޮށްފިނަމަ ، 4 (ހަތަރު) އަހަރު ހަމަވާނީ 1 މެއި 2019 ގައެވެ. އެއީ، ޢިމާރާތް ނިންމާ ތާ އެންމެ އަހަރެއް
ފަހެވެ. އަދި 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 18 މަސްދުވަސް ހަމަވާނީ، ޢިމާރާތް ނިންމަން ދީފައިވާ 3 (ތިނެއް)
އަހަރު ހިނގަމުންދާ ދުވަސްވަރެއްގައެވެ. އެ މާނައިން، އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި
"މަސައްކަތް ނިންމަން" މި ޙާލަތަށް ޙަވާލާދީފައިވުމަށް އެއްވެސް ބޭނުމެއް ނެތި ބޭކާރުވެއެވެ. އެހެންކަމުން،
އެ މާނައަކީ ވިޔަފާރިއަށް ފަހި ނުވަތަ އެކަށޭނަ މާނައެއް ނޫނެވެ.
.32މި ހުރިހާ ކަމަކަށް ބަލާއިރު، ބޭރުފުށުން ފެންނަން އޮންނަ ދެފަރާތުގެ ނިޔަތަކީ، އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ
މާއްދާގެ (ށ) ގެ 4 (ހަތަރެއް) އަހަރު ގުނަން ފަށަންވީ ޢިމާރާތް ނިންމަން ދީފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވާ 1 މެއި
2018 އިން ކަމެވެ. ސިވިލް ކޯޓުން އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) މާނަކޮށްފައިވަނީވެސް މިގޮތަށެވެ.48
މިއީ، އެއްބަސްވުމުގައި ނެތް ޝަރުޠެއް ކޯޓުން އިތުރުކުރުމެއް ނޫނެވެ. އަދި އެއްބަސްވުން އަލުން ލިޔުމެއްވެސް
ނޫނެވެ. އެއީ، އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއާއި 6 ވަނަ މާއްދާ އެކުގައި ކިޔައިގެން، ދެފަރާތުގެ ބަސްތަކުން
އެއްބަސްވެފައިވާ ކަމަށް ޢަމަލުކުރުމެވެ. 49Chartbrook Ltd v Persimmon Homes Ltd48
ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ކަނޑައަޅާފައިވަނީ، ބަސްތަކުގައި ކުށެއް ހިނގާފައިވާކަން ފާޅުކޮށް ފެނި، އެ ކުށް
ރަނގަޅުކުރަންވީ ގޮތް ސިޔާޤުން ސާފުކޮށް އެނގޭނަމަ، މާނަކުރުމުގެ ތެރެއިން އެ ކުށް ރަނގަޅުކުރެވިދާނެ
ކަމަށެވެ. އެހެންކަމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުމަކީ ސީ.ޕީ.އެސް. މޯލްޑިވްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ވާރކްސް
47 އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ކ)
48 ދަށު ކޯޓު ރިޕޯޓުގެ 19 ވަނަ ނުކުތާ
[2009]UKHL38(orChartbrookLtdvPersimmonHomesLtd[2009] 1AC1101 49
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

19 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
50
ކޯޕަރޭޝަން ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ޤަޟިއްޔާގައިވާ، ދެފަރާތް އެއްބަސްވި ގޮތަށް އެއްބަސްވުން ތަންފީޛު ކުރުމުގެ
އުޞޫލާ ފުށުއަރާ ނިންމުމެއް ނޫނެވެ.
.33ޢަބްދުاله ހަމީޒްގެ ފަރާތުން "ކޮންޓްރާ ޕްރޮފެރެންޓަމް " Contra Proferentem((ގެ އުޞޫލަށް
އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ބިނާކުރި ނަމަވެސް، ފާ ޠިމަތު ތަސްލީމާ ވ. ހައުސިންގ ޑިވެލޮޕްމެންޓް ކޯޕަރޭޝަން
52 51
ލިމިޓެޑް އާއި މޫވިންގ އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ދައުލަތް (މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް)
ޤަޟިއްޔާތަކުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން، އެ އުޞޫލު ތަޠްބީޤުވަނީ އެއްބަސްވުމުގެ ބަސްތައް ސާފުނޫން
ޙާލަތެއްގައެވެ. މި މައްސަލައިގައި އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ސާފުނޫންކަމެއް ހުރި
ނަމަވެސް، މުޅި އެއްބަސްވުމުގެ ސިޔާޤާއި ވިޔަފާރީގެ މަޤްޞަދަށް ބަލައިގެން އެ ނުސާފުކަން ފިލައެވެ.
އެއްބަސްވުން މާނަކުރުމުގެ އަސާސީ އުޞޫލުތަކުން ރި ޢާޔަތްކޮށް، އެއްބަސްވުމުގެ މަޤްސަދު އަދި މާނަ
ސާފުވާތީ ،"ކޮންޓްރާ ޕްރޮފެރެންޓަމް " Contra Proferentem((ގެ އުޞޫލަށް ރުޖޫޢަވާން
މިމައްސަލައިގައި ނުޖެހެއެވެ.
.34މި މާނަކުރުމުގެ އަލީގައި، 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ދަށުން އިތުރު 2 (ދޭއް) ފްލޯރ ޙަވާލުކުރަންޖެހެނީ 1
މެއި 2022 ގައެވެ. ކޮންޓްރެކްޓާބެހޭ ޤާނޫނުގެ53 20 ވަނަ މާއްދާއާއި ފާޠިމަތު ތަސްލީމާ ވ. ހައުސިންގ
54
ޑިވެލޮޕްމެންޓް ކޯޕަރޭޝަން ލިމިޓެޑް ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތުން، ޒިންމާއެއް އަދާކުރަން ލާޒިމުވާ
ވަގުތު ކަނޑައެޅެނީ އެއްބަސްވުމުންނެވެ. ޢަބްދުاله ހަމީޒް ދައުވާ ހުށަހަޅާފައިވަނީ 12 މާރިޗު 2020 ގައެވެ.
އެ ތާރީޚުގައި 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ ޒިންމާ އަދާކުރަން ލާޒިމުވާ ވަގުތު ނުޖެހެއެވެ. އެހެންކަމުން، އެ
ތާރީޚުގައި މަހާޝާ މެޓަލް ވާރކްސް އިން އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވެފައިވާކަން ޘާ ބިތެއް ނުވެއެވެ.
2013/SC-A/2750
2018/SC-A/11 51
[2021]SC88 52
53 ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/91
2018/SC-A/11 54
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

20 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
35. މިހެންކަމުން، ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަށް ބިނާކޮށް، ދަށު ކޯޓުގެ ޙުކުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ
ސަބަބެއް ނެތެވެ.
ހެކި ން ޙާޟިރުނުކުރުން
.36ދައުވާއެއް ޘާބިތުކުރުމަށް ހެކިތަކާއި ދަލީލު ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤަކީ ޚަސް މުންނަށް ލިބިދޭންޖެހޭ އަސާސީ ޙައްޤެއް
55
ކަމުގައި، ސުޕްރީމް ކޯޓުން އަޙްމަދު ނާޝިދު ވ. މުޙައްމަދު މުޞްޠަފާ ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.
އެ ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގައި، މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި ޘާބިތު (الإثبات Proof/ (ކުރުމަކީ
އެއިން ޤާނޫނީ ނަތީޖާތަކެއް ޙާޞިލުކޮށްދޭ ޤާނޫނީ ވާޤި އާ fact((އެއް އޮތްކަމުގެ މައްޗަށް ޝަރީޢަތުގެ
ކުރިމަތީގައި ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ ވަޞީ ލަތްތަކުން ދަލީލު ޤާއިމުކުރުމެވެ. އަދި މި ޙައްޤުން ޚަސް މަކު
މަޙްރޫމް ކުރުމަކީ، ދަށު ކޯޓުގެ ނިންމުމެއް ބާޠިލް ކުރެވިދާނެ ޤާނޫނީ ސަބަބެއް ކަމުގައިވެސް އެ ޤަޟިއްޔާގައި
ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.
37. ނަމަވެސް، މި ޙައްޤަކީ ޙައްދެއް ނެތް ޙައްޤެއް ނޫނެވެ. ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މެރީޑިއަމް ސަރވިސަސް
56
ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ސަޢީދާ މޫސާ ޤަޟިއްޔާގައި ފަނޑިޔާރު ޑރ.އަޒްމިރާލްދާ ޒާހިރު އަޙްމަދު
58 57
ނާޝިދު ވ. މުޙައްމަދު މުޞްޠަފާ ޤަޟިއްޔާގައިވާ އުޞޫލު ތަކުރާރުކުރައްވަމުން، ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅޭ
ހެކި ބަލައިގަތުމުގެ ބާރު މައްސަލަ ބަލާ ކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަން ފާހަގަކުރައްވާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން،
ފައިސަލާކުރަންޖެހޭ ނުކުތާއަށް ބޭނުންތެރި ނޫން ހެކި ބަލައިނުގަތުމުގެ އިޚްތިޔާރު މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑިޔާރަށް
59
ލިބިގެންވެއެވެ. އަދި އެ މައްސަލައިގައި ހެކިން ހާޒިރުނުކުރަން ދަށު ކޯޓުން ނިންމި ނިންމުމަށް، ސުޕްރީމް
60
ކޯޓުން ބަދަލެއް ގެނެސްފައިނުވެއެވެ.
2010/SC-A/0255
2017/SC-A/2656
2010/SC-A/0257
58 /26A-SC2017/ގެ ޕެރެގްރާފް 38
59 /26A-SC2017/ގެ ޕެރެގްރާފް 41 އަދި 42
60 އބޙ ގެ ޕެރެގްރާފް 47 އަދި 48
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

21 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
.38މި އުޞޫލު ސުޕްރީމް ކޯޓުން ފަހުން އިތުރަށް ސާފުކޮށްދީފައިވަނީ ޙުސައިން ޝަރީފް ވ. ބްލޫ ލެގޫން
61
އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް ޤަޟިއްޔާގައެވެ. މެރީޑިއަމް
62
ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ސަޢީދާ މޫސާ ޤަޟިއްޔާއަށް ޙަވާލާދީ، ޙުސައިން ޝަރީފް ވ.
63
ބްލޫ ލެގޫން އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް ޤަޟިއްޔާގައި
ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "ޝަރަޢީުތެގ ޢާންމު އުސޫލަކީ ކަމްެއ ސާބުތިކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ހެއްކަކުން އެކަމްެއ
ސާބުތިވާކަން ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނަޑއެޅުމެވެ. އަދި ޝަރަޢީތަށް ހުށަހެޅޭ ވަކި ހެއްކެއް އެއީ ހުށަހެޅަފިއާވި
މައްސަލައިގެ ބޭނުމަށްޓަކައި ބޭނުންތެރި ހެއްކެއް ނޫންކަމަށް މައްސަލަ ބަލާ ފަނޑާޔިރަށް ފެންއިޖެ
ހނިެދްއގައި، އެ ހެއްކެއް ބަލައިނުގަތުމުގެ ނުވަތަ ހާޒިރުނުކުރަން ނިންމި ސަބަބު ބަޔާންކުރުމެާއުކ
" 64
މައްސަލައިގައި ގޮތްެއ ކަނޑައެޅުން ކަމަށެވެ.
.39އަދި ހެކި ވަޒަންކުރުމަކީ މައްސަލަ ބަލާ ކޯޓުގެ ތަޤްދީރީ ބާރެއް ނަމަވެސް، މޯލްޑިވްސް އެއާރޕޯޓްސް
65
ކޮމްޕެނީ ލިމިޓެޑް ވ. ޖާބިރު ޢަބްދުއްރަޙްމާން ޤަޟިއްޔާއަށް ބަލާއިރު، އެއީ މުތުލަޤު ބާރެއް ނޫންކަން
ފާހަގަކޮށް، މައްސަލައާ ގުޅިގެން ބަލައިގަންނާނެ ހެކި، ނުވަތަ ބަލައިގަންނަ ހެއްކެއް ވަޒަންކޮށްފައިވާ ގޮތަކީ
އެކަށީގެންވާ ޤާނޫނީ ގޮތުން ބުރަދަން ހުރި ސަބަބުތަކެއްގެ މައްޗަށް ބިނާވާ ނިންމުމަކަށްވާންޖެހޭނެ ކަމަށް
66
ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.
40. އެހެންކަމުން، ހެއްކަކު ހާޒިރުނުކުރަން މައްސަލަ ބަލާ ކޯޓުން ނިންމުމަކީ، މުތުލަޤަށް ޤާނޫނީ ކުށެއް ނޫނެވެ.
އެފަދަ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފީ ނަޒަރަކުން ވަޒަންކުރުމުގައި މި ކޯޓުން ބަލަން ޖެހެނީ، އެ ނިންމުމުގެ
ސަބަބު ބަޔާންކޮށްފައިވޭތޯއާއި، އެ ސަބަބަކީ ޤާނޫނީ ގޮތުން ބުރަދަން ހުރި ސަބަބެއްތޯއެވެ. މި މައްސަލައިގައި
[2022]SC37 61
2017/SC-A/2662
[2022]SC37 63
64 އބޙ ގެ ޕެރެގްރާފް 117
2018/SC-A/4965
66 އބޙ ގެ ޕެރެގްރާފް 118
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

22 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ސިވިލް ކޯޓުން ފައިސަލާކުރަން ޖެހުނު ސުވާލަކީ، ދެފަރާތް ޤަބޫލުކުރާ، ލިޔުމުން ވެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްގެ
6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ މާނައެވެ. އެއީ ހެކިން ޘާ ބިތުކުރަންޖެހޭ ވާޤިއާއެއް ނޫނެ ވެ. މިއީ ޤާނޫނީ ސުވާލެކެވެ.
އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ޙަވާލާދިނުމުގެ ކުށެއް ހިނގާފައިވާކަން ސިވިލް ކޯޓުން
ދެނެގަނެފައިވަނީވެސް، ހެއްކަކަށް ބެލުމުގެ ބަދަލުގައި، އެއްބަސްވުމުގެ 1 ވަނަ މާއްދާއާއި 6 ވަނަ މާއްދާ
67
އަޅާކިޔައިގެންނެވެ.
41. ޢަބްދުاله ހަމީޒްގެ ފަރާތުން ހެކިވެރިޔާ ހާޒިރުކުރަން އެދުނު ސަބަބެއްގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވަނީ،
"އްެއބަސްވުން ހެދުމުގައި ޢަބްދުاله ހަމްޒީގެ ފަރުާތން މުޢާމަާލްތުކރުމާއި އްެއބަސްވުމުގެ މުޢާމަލްާތ
6 68"
ނިމެންދެން އުޅުނު ފަާރްތކަމުން ދައުވާ ކުރާ ފަާރުތެގ ހުށަހެޅުން ޘާބުތިކުރުމަށް . އެއް ބަސްވުމުގެ ވަނަ
މާއްދާގެ (ށ) ޙަ ވާލާދީފައިވަނީ 1 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) އަށް ކަމާއި، 1 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ތާރީޚުތަކާއި މުއްދަތުތަކާމެދު ދެފަރާތުގެ މެދުގައި ޚިލާފެއް ނެތެވެ. އެހެންކަމުން، ޢަބްދު اله ހަމީޒް ހާޒިރުކުރަން
އެދުނު ހެކިންގެ ހެކިބަހުން ޘާބިތުކުރަންޖެހޭ ވާޤިއާއެއް އިތުރަކަށް ނެތެވެ. އަދި އެއްބަސްވުމުގެ 6 ވަނަ
މާއްދާގެ (ށ) ގެ މާނައަކީ ކޮބައިކަމާ ބެހޭ ސުވާލަކީ އެއްބަސްވުން މާނަކުރުމުގެ ތެރެއިން ޖަވާބު ލިބޭ
ސުވާލެކެވެ. ހެކިން ހާޒިރުނުކުރަން ނިންމި ސަބަބު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނިންމުމުގައި ތަފްޞީލުކޮށް
70 69
ބަޔާންކޮށްފައި ވެއެވެ. ވީމާ، މެރީޑިއަމް ސަރވިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ވ. ސަޢީދާ މޫސާ ޤަޟިއްޔާއާއި
ޙުސައިން ޝަރީފް ވ. ބްލޫ ލެގޫން އިންވެސްޓްމަންޓްސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް އަދި މިނިސްޓްރީ އޮފް
71
ޓޫރިޒަމް ޤަޟިއްޔާތަކުގައިވާ މިންގަނޑަށް ބަލާއިރު، ހެކި ހާޒިރުނުކުރަން ސިވިލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ،
ސަބަބު ބަޔާންކޮށް، ޤާނޫނީ ގޮތުން ބުރަދަން ހުރި ސަބަބަކަށް ބިނާކޮށްކަން ފެނެއެވެ. އެހެންކަމުން، ހެކި
ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤުން ޢަބްދު اله ހަމީޒް މަޙްރޫމްކޮށްފައިވާކަމެއް ނުފެނެއެވެ.
67 ދަށު ކޯޓުގެ ރިޕޯޓުގެ ޕެރެގްރާފް 18 އަދި 19
68 ދަށު ކޯޓުގެ ރިޕޯޓުގެ "ހެކި ލިސްޓް"
69 ދަށު ކޯޓުގެ ރިޕޯޓުގެ ޕެރެގްރާފް 24
2017/SC-A/2670
[2022]SC37 71
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

23 ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް 2022/HC-A/132
ނިންމަން ފެންނަ ގޮތް
.42އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެހެން ހުރުމުން، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު
1250/Cv-C/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ނިންމުމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ތަނެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި
މައްސަލަ ނިންމަން ފެނެއެވެ.
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ޝަނީޒް ޢަބްދު اެلهގ ރައުޔު:
.43ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.
ފަ ނޑިޔާރު ޢަބްދުއްރައޫފު އިބްރާހީމް ގެ ރައުޔު:
.44ފަނޑިޔާރު ފާޠިމަތު ފަރްހީޒާގެ ރައުޔަށް އަހުރެން ތާއީދު ކުރަމެވެ.
އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްދިނުން
.45މިޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ޙުކުމްކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ
އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ޚަޞްމުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ޢާންމު އުޞޫލެއްގެ ގޮތުން،
ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅޭނީ ހައިކޯޓުން ނިންމުން ނިންމާތާ 30 (ތިރީސް)
72
ދުވަހުގެ ތެރޭގައެވެ. މި މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓު ޙަވާލުކޮށްފައިނުވާނަމަ،
73
އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނީ ރިޕޯޓު ޙަވާލުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެންނެވެ.
72 މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު)2021/32 ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
73 މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު (ޤާނޫނު ނަންބަރު)2021/32 ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓް، އާބުރުޒު ހިނގުން ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ، ފޯން: 3325029، ފެކްސް: 3316471
އީމެއިލް: info@highcourt.gov.mv ވެބްސައިޓް: www.highcourt.gov.mv

ބުނުމުގެ:

ފާސްކުރެއް، ތިސްވަ ބޭނުންކުރުމުގެ ކަންކަން ހުއްދަ ދިނުމުގެ، ހިންގުމުގެ ކުންފުނި ކަނޑައެޅުމުގެ 1250/Cv-C/2020 ދާއިރާގައި ތިސްވިދާނަކުން ކުރެވިފައިވާ ފ.ގދ. ދ.ތަރިފުގެ ކައުންސިލްގެ ކަންކަމުގެ ރައްދުގައި ތިސްވި ދާނައިގެ ކަންކަމުގެ ބަދަލުގައި ދެ ދާއިރާގެ ދެމެދު ކުރިން ހުއްދަ ދީފައިވާ